

РЕШЕНИЕ

№ 315

гр. София, 20 септември 2023 г.

Върховният касационен съд на Република България, I НО, в публично заседание на двадесет и втори май през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: СПАС ИВАНЧЕВ

ВАЛЯ РУШАНОВА

при секретар Марияна Петрова, при становището на прокурора Калин Софийски, изслуша докладваното от съдия Спас Иванчев наказателно дело № 313 по описа за 2023г.

Производството по реда на чл.346 т.1 от НПК е образувано по подадена касационна жалба от подсъдимата П. Ж. М. чрез защитата си срещу въззивна присъда № 260012 /22.07.2021г. по ВНОХД № 537 /2020г. на Апелативен специализиран наказателен състав (закрит).

С атакуваната въззивна присъда е отменена първоинстанционната оправдателна присъда № 260002/06.10.2020г. по НОХД № 4733/2019г. на Специализиран наказателен съд (закрит), с която подсъдимата е оправдана по обвинението да е извършила престъпление по чл.311, ал. 1 от НК.

Касационната жалбоподателка е останала недоволна от така постановената осъдителна присъда и чрез защитата си е подала жалба, в която са ангажирани и трите касационни основания. Твърди необективен, превратен и тенденциозен анализ на доказателствата по делото, поради което е достигнал до грешни фактически и правни изводи, т.е. е стигнал до нарушение на закона.

Посочва, че от доказателствата по делото в действителност било установено, че подсъдимата М. не е осъществила от обективна и субективна страна състав на чл.311, ал. 1 от НК. Моли подсъдимата да бъде оправдана.

При условията на алтернативност моли наказанието да бъде намалено.

В допълнение защитата развива оплакването си за липсата на състав на престъпление. Развива фактически доводи за начина за изготвяне на протоколите по трите дела, като посочва, че протокола от съдебното заседание се проверявал от съдията по делото и едва след това се подписвал от съдебния секретар, а не веднага след заседанието.

Въззивната инстанция била допуснала нарушение на чл.305, ал. 3, т. 2 и т. 3 от НПК, като не била установените обстоятелства, въз основа на какви доказателствени материали и какви са правните съображения за взетото решение. Критикува възприемането на обвинителната теза от второинстанционния съд, който не бил се усъмнил в достоверността на косвените доказателства, респективно следвало да обсъди липсата на преки доказателства.

Излага доводи във връзка с избирателно възприемане на доказателства и експертиза. Същевременно твърди, че решаващо доказателство за съставомерност на деянието са приетите графически експертизи и показанията на свидетелите, които не са присъствали в съдебните заседания.

На следващо място твърди, че бил нарушен принцип за решаването на делото въз основа на събрани и проверени лично доказателства, което нарушило принципа за разкриване на обективната истина. Тези нарушения довели до нарушаване на материалния закон.

Отново твърди, че подсъдимата не е извършила от обективна и субективна страна престъплението, за което е осъдена.

По отношение на наказанието твърди, че то било несъразмерно тежко и несправедливо за една пенсионерка, след изминали 13 години от извършване на деянието. Без виновно процесуално поведение била лишена от правото на процес в разумни срокове, от възможността да напусне страната. Забавянето било изключително смекчаващо отговорността обстоятелство. Затова иска отново оправдаване или приложение на чл.55 от НК.

Прокурорът от ВКП в съдебното заседание твърди, че касационната жалба не е основателна.

В противовес на твърденията за превратен анализ и неправилно изключване от доказателствената съвкупност експертни заключения, държавният обвинител твърди, че въззивната инстанция е извършила обективен и пълен анализ, като след излагане на фактическата обстановка съдът е разгледал последователно и изчерпателно всеки един доказателствен източник и е проявил мотивирано отношение към него.

Посочва, че съдът е изключил тези източници, които нямат връзка с предмета на доказване, а освен това държавното обвинение не е инкриминирало нито един документ от цитираното гражданско дело № 447/2008г. на РС - Видин.

Прокурорът посочва, че същевременно останалите и релевантни доказателствени материали са анализирани в тяхната логическа взаимовръзка – като изрежда незнанието на свидетелите за посочените граждански дела, тяхното неявяване и същевременно отразени в съдебния протокол от подсъдимата като явили се със съответни изявления. Прокурорът не намира никакви слабости в процесуалната и аналитична в тази връзка дейност на въззивната инстанция.

По отношение на наказанието прокурорът посочва, че от значение има момента в който подсъдимата е придобила качеството на обвиняем, а това било станало през 2019г.,което означава минали не 14, а 4 години. Въпреки това въззивната инстанция е направил необходимата компенсация за продължителното провеждане на наказателното производство, което личало от съображенията му за определяне на наказанието.

Моли да се остави в сила новата присъда.

Подсъдимата М., редовно призована, не се явява, представлява се от защитник, който поддържа касационната жалба с изтъкнатите в нея и в допълнението доводи. Утвърждава, че било известно, че по гражданските дела съдебния секретар единствено вписва в съдебния протокол това, което се диктува от съдебния състав, а не това, което секретаря виждал или чувал, независимо дали имало или нямало адвокати или страни по делата.

Поради това потвърждава искането за оправдаване на подсъдимата и алтернативно – за приложението на чл.55 от НК.

Върховният касационен съд, I-во наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл.347, ал.1 от НПК, установи следното:

С първоинстанционната оправдателна присъда № 260002/06.10.2020г. по НОХД № 4733/2019г. на Специализиран наказателен съд (закрит) подсъдимата П. Ж. М. е оправдана по обвинението да е извършила престъпление по чл.311, ал. 1 от НК.

По постъпил въззивен протест с въззивна присъда № 260012 /22.07.2021г. по ВНОХД № 537 /2020г. на Апелативен специализиран наказателен състав (закрит) оправдателната присъда е отменена изцяло.

С новата въззивна присъда подсъдимата М. е призната за виновна в извършване на престъпление по чл.311, ал.1, във връзка с чл. 26, ал.1, във връзка с чл.20, ал. 2 от НК.

Наложено и е наказание по реда на чл. 54 от НК в размер на 6 месеца лишаване от свобода.

Приложен е чл.66, ал. 1 от НК, като е определен изпитателен срок от 3 години от влизане в сила на присъдата.

Въззивната инстанция се е произнесла и по разноските.

Подадената касационна жалба е подадена в срок и е допустима. Касационният състав, след като се запозна с нея и изтъкнатите съображения и доводи, намери, че тя е неоснователна.

По време на проведеното съдебно дирене пред въззивната инстанция не са допуснати претендираните нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили недопустимо правата на подсъдимата и конкретно това на защита.

Не се спори по фактите по делото, същинско оспорване на положените подписи за съдебен секретар от страна на подсъдимата М. именно в това качество липсва.

Безспорно е установено, че съдебни заседания не са провеждани, страните не са се явили по първите две граждански дела, но са отразени техни волеизявления, по третото дело в качеството на свидетел е посочено лице, което не съществува, но независимо от това е отразен проведен разпит.

Тези три протокола са надлежно подписани от съдебния секретар.

Защитата се позовава на конкретна практика на съдебния състав и че протоколите са били изготвяни от осъдената подсъдима Р., заемала длъжността на районен съдия в съдебния район на ОС – Видин – към РС – Видин.

Възражението може да има своето фактическо основание, но не променя и не опровергава обвинителната теза. Задълженията на съдебния секретар са законово установени, като йерархичната позиция на районния съдия и правното му задължение да води съдебното заседание и да контролира записването в съдебния протокол не може да промени направените правни изводи от въззивната инстанция, които са правилни и законосъобразни- съобразно чл.42 от ПАРОВАС.

Правно ирелевантно за отговорността на подсъдимата е промененото фактическо положение при изготвянето на съдебните протоколи, разбираемо е нейното подчинено положение и съответно степента на нейната отговорност, съответно на обществената опасност на лично извършеното от нея деяние. Но това са обстоятелства единствено от значение за определяне на наказанието и според касационния състав водят до необходимост от снизхождение, не и за освобождаване от наказателна отговорност. Не може да се дефинира несъстамерност на извършеното от подс. М., макар защитата да не прави изрично позоваване на чл.16 от НК.

Няма едностранчив анализ, нито превратен на установените по делото факти. Подсъдимата е била задължена да присъства в съдебните заседания, да изготвя съответните протоколи и с полагането на своя подпис тя завършва фактическия състав на изготвяне на официален документ, в който се удостоверяват като съществуващите отразените в него обстоятелства. А те, както се установява и по същество не се спори, са неверни.

След като подсъдимата е длъжностно лице, след като е имала задължението да изготвя официалния документ, какъвто е съдебния протокол, след като е положила подпис, който следва и удостоверява неверни обстоятелства, нейната наказателна

отговорност е ангажирана напълно законосъобразно. Както се отбеляза, фактическото изготвяне от осъдената подсъдима Р. не променя по никакъв начин дължимите се правни изводи, които квалифицират действията на подсъдимата като престъпление по чл.311, ал.1 от НК при условията, както на съучастие като извършител, така и на продължавано престъпление.

В заключение съдът не намери твърдяното превратно тълкуване на доказателства или игнориране на което и да е от събраните. Също така намери, че не е допуснато нарушение на закона, тъй като подсъдимата е годен субект на наказателното правоотношение по смисъла на чл.311, ал.1 от НК, деянието е умишлено извършено, престъплението се явява довършено и деецът следва да понесе предвидената наказателна отговорност. Касационният състав внимателно прецени хипотезата и на чл.311, ал.2 от НК, но намери, че предвид наличието на продължавано престъпление и действията в съучастие, при което ролята на съдебния секретар е не по-малко важна от председателя на съдебния състав, обществената опасност на деянието не е по-ниска в сравнение с обикновените случаи на престъпление от този вид, дори напротив, деянието не предполага в този случай липса или незначителност на вредните последици, тъй като се застрашава общественото доверие в съдебната система. Последното не може да бъде подценявано. Именно поради това съдът намери, че деянието не съставлява маловажен случай, а смекчаващите отговорността обстоятелства не могат да доведат до извод за приложение на чл.55 от НК, тъй като от страна на решаващия съд е проявена достатъчно голяма снизходителност. Наложено наказание е към минимума, като това отчита както продължителния период на провеждане на наказателното производство, така и степента на участие в извършване на престъплението по чл.311, ал.1 от НК – като се отчита водещата роля на съизвършителя Р.

Посочените от защитата обстоятелства нито са многобройни, нито изключителни, наказанието не предвижда възможното лишаване от права и освен това отчита необходимостта от постигане на специалната превенция, но най-вече генералната такава. Обществото трябва от една страна да бъде предпазено от развитието на подобен род наказателни правоотношения, но също така и да бъде предупредено, че подобни действия в рамките на съдебната система конкретно, неотклонно и строго се наказват.

Предвид на тези обстоятелства атакуваната въззивна присъда като правилна и законосъобразна следва да бъде изцяло потвърдена.

С оглед на това и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в сила въззивна присъда № 260012 /22.07.2021г. по ВНОХД № 537 /2020 г. на Апелативен специализиран наказателен състав (закрит).

Решението не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове: 1.
2.